

Pensioenfonds Update

April 2020

INHOUD

Corona en continuïteit – samen alleen, samen sterk 2

Terugblik 2019 3

Update nieuw pensioenstelsel 5

Herstelplan 5

Plan uw pensioen! 6

Uw pensioenpotje; Time to Roll the Dice, of de dobbelstenen veilig opbergen? 7

Personele wisselingen: vertrek Monique Jager en voorstelrondje nieuwe leden. 8

Uitnodiging Jaarvergadering 2020 10

Mijn Pensioencijfers nu ook op smartphone 10

Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK

Voorwoord van de voorzitter

Sinds begin dit jaar is er veel veranderd. Door de Corona crisis zijn we in een situatie terechtgekomen waar we in de laatste 100 jaar niet meer mee te maken hebben gehad. Het land is bijna volledig tot stilstand gekomen. Vergaderingen vinden

plaats via telefoon of video conferenties. Thuiswerken is het nieuwe normaal geworden. Ook onze beleggingsportefeuille is slachtoffer van Corona geworden. Van een hoogtepunt van 404 miljoen euro (eind februari) is de huidige waarde van de beleggingen circa 365 miljoen euro. De actuele dekkingsgraad bevindt zich rond de 105%. De beleggingscommissie en het bestuur volgen de ontwikkelingen rondom de beleggingsportefeuille samen met onze vermogensbeheerders en adviseurs op de voet (via telefonische vergaderingen). In deze PF-update vindt u meer informatie over de Corona Crisis en de gevolgen voor het pensioenfonds.

Op het personele vlak hebben zich een aantal veranderingen voorgedaan. Monique Jager-Smeets, bestuurslid en voorzitter van de beleggingscommissie, heeft per 1 maart een functie buiten de bank aanvaard en heeft het bestuur verlaten. Wij zijn haar dankbaar voor haar bijdrage aan het fonds en wensen haar veel succes in het vervolg van haar carrière. Verder zijn er twee nieuwe leden in het Verantwoordingsorgaan benoemd, en is de Communicatie Commissie weer op volle sterkte door de komst van Lisa Wijnalda. In deze PF-Update daarom een voorstelrondje. Ons fonds mag zich gelukkig prijzen dat wij in staat zijn om vacatures uit eigen geledingen te vervullen.

Tenslotte wil ik uw bijzondere aandacht vragen voor het artikel over de uitvraag van de risicobereidheid, in hoofdstuk 6.

Veel leesplezier en blijf vooral gezond!

Pieter van der Wal

Voorzitter Pensioenfonds van de KAS BANK

Corona en continuïteit – samen alleen, samen sterk

De Nederlandse regering heeft als reactie op het coronavirus (COVID-19) ingrijpende maatregelen getroffen. Zo zijn scholen, horeca en sportclubs gesloten tot in ieder geval 28 april en moet sociaal contact worden vermeden. Dit heeft impact op ons dagelijks leven. Dus ook op de bedrijfsvoering van het Pensioenfonds van de KAS BANK.

Om alle activiteiten uit te kunnen voeren werkt het pensioenfonds met meerdere partijen samen. Zo voert AZL onze pensioenadministratie, verrichten NNIP en Actiam het vermogensbeheer en werken wij samen met consultants en adviseurs. Met al deze partijen hebben wij nauw contact over de impact van het coronavirus op hun bedrijfsprocessen. Alle uitbestedingspartijen hebben de nodige maatregelen getroffen om een voortgang van de dienstverlening aan onze (gewezen) deelnemers en gepensioneerden te leveren. U ontvangt uw pensioen dus gewoon op tijd !

Corona en continuïteit van uw pensioen

Het pensioenfonds heeft de risico's van arbeidsongeschiktheid en overlijden verzekerd bij een herverzekeraar. Overlijden en arbeidsongeschiktheid als gevolg van COVID-19 vallen onder de dekking. U hoeft zich dus geen zorgen te maken over de uitkering van uw arbeidsongeschiktheids-, ouderdoms- of nabestaandenpensioen.

Corona en economische gevolgen

Pensioenfondsen moeten hun vermogen beleggen. Gemiddeld wordt de pensioenpremie van een werknemer door deze beleggingen drie tot vier keer meer waard. Onder normale omstandigheden loont het dus wel degelijk om te beleggen! Maar hoe pakt dit uit in de situatie rondom het coronavirus? De aandelenbeurzen zijn flink gezakt. Deze beroerde resultaten worden grotendeels veroorzaakt door het coronavirus. Wereldwijde productieketens zijn verstoord. Bedrijven over de hele wereld merken de gevolgen en de onzekerheid over de duur en de totale impact leidt tot grote onrust onder beleggers, waardoor de markt grote bewegingen maakt.

De grote daling van de afgelopen maand op de aandelenbeurs heeft ook impact op de balans van pensioenfondsen. De dalende aandelenbeurs doet het vermogen van pensioenfondsen zakken. Tevens worden de toekomstige verplichtingen groter. Pensioenfondsen hebben momenteel namelijk ook te maken met de dalende rente, wat hogere pensioenverplichtingen oplevert. De hogere verplichtingen en een lager vermogen leiden tot een daling van de dekkingsgraad. Pensioenfonds van de KAS BANK heeft hier ook mee te maken. Per einde maart is onze actuele dekkingsgraad circa 105%. Niemand kan nu nog inschatten hoe lang het virus en de wereldwijd genomen maatregelen aanhouden. Vanzelfsprekend houden we de financiële situatie van ons pensioenfonds goed in de gaten. Ons pensioenfonds is gezond en staat er op dit moment nog steeds relatief goed voor. Omdat het pensioenfonds voor de lange termijn belegt, is er op dit moment geen reden om ons beleid aan te passen.

Volg onze dekkingsgraad middels de maandelijkse berichten die op onze website worden geplaatst.

Het pensioenfonds houdt het nieuws rondom het coronavirus goed in de gaten. Mocht dit leiden tot andere maatregelen, dan zullen wij hierover berichten via onze website.

Terugblik op 2019: Positieve ontwikkelingen in dekkingsgraad en beleggingen

In dit artikel gaan we in op de ontwikkeling van de dekkingsgraad en de beleggingen in 2019. Helaas zijn de cijfers als gevolg van de coronacrisis inmiddels achterhaald.

De dekkingsgraad is per 31 december 2019 uitgekomen op 114,0. Over heel 2019 liet de beleggingsportefeuille een rendement zien van +18,3%, versus een benchmark van +19,2%.

Een nieuw aandelenmandaat gericht op duurzame lange termijn outperformance

In juni 2019 zijn de beleggingen in aandelen volledig ondergebracht in een mandaat bij Actiam. Het mandaat bij Actiam is volledig gericht op beleggingen die actief bijdragen aan een sociaal rechtvaardige wereld en een duurzaam klimaat. Bedrijven worden alleen opgenomen als ze bijdragen aan de 17 Sustainable Development Goals (SDG) van de VN en actief bijdragen aan het beperken van de negatieve impact op de planetaire grenzen.

Het pensioenfonds is ervan overtuigd dat duurzaam en verantwoord ondernemerschap ten grondslag ligt aan lange termijn outperformance. De SDG bieden een investeringskans ter grootte van \$12 biljoen. Onvoldoende rekening houden met de planetaire grenzen brengt financiële risico's met zich mee. Het pensioenfonds verwacht dat bedrijven met een focus op financieel materiële duurzaamheidsonderwerpen hogere rendementen zullen realiseren dan bedrijven die zich hier niet mee bezig houden.

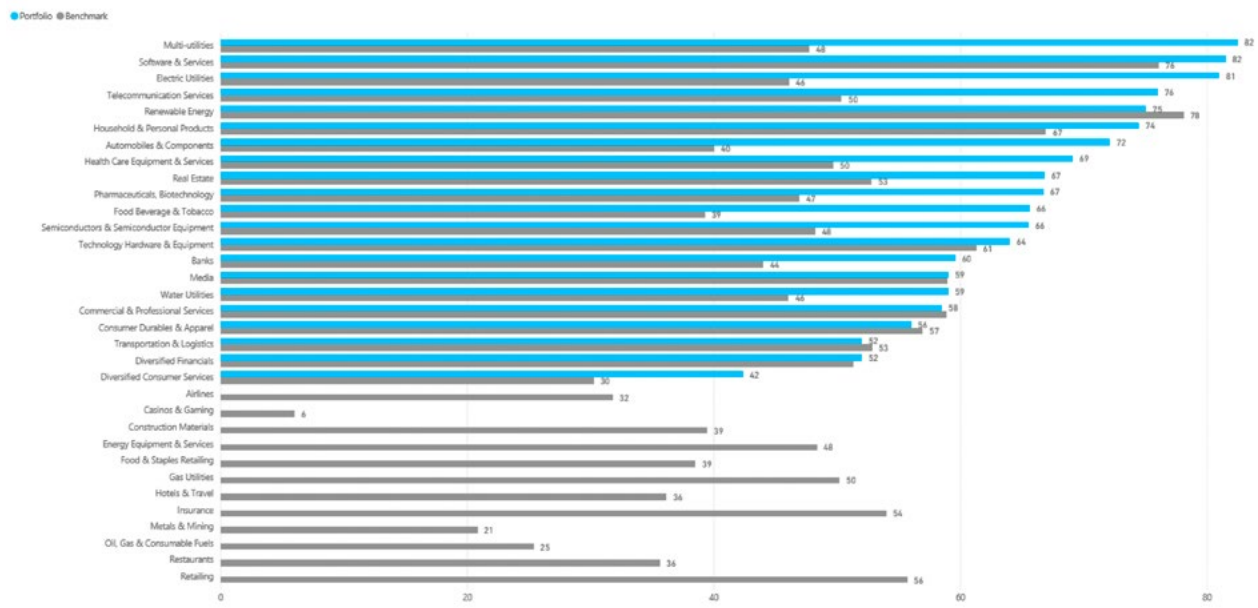
Met het nieuwe aandelenmandaat denkt het pensioenfonds daarom niet alleen bij te dragen aan een betere wereld, maar daarbij ook betere rendementen te kunnen realiseren.

Over de periode juni t/m december behaalde het nieuwe aandelenmandaat een rendement van 15,5% versus een rendement op de benchmark van 15,2%. Verder heeft de portefeuille een substantieel betere score op ESG dan de benchmark. Op totaal niveau is de score in juli 72 versus een benchmark score van 51. In grafiek 1 op de volgende pagina is de impact op de verschillende sectoren te zien.

De portefeuille in juli levert daarnaast óók een betere score op de SDG's, zoals zichtbaar in grafiek 2 op de volgende pagina.

Grafiek 1 – ESG scores portefeuille versus benchmark (juli 2019)

Grafiek 2 – SDG bijdrage van de portefeuille versus benchmark (december 2019)

Allocated share of issuer's sales (EUR) that contributes to SDGs

SDG Icon	Portfolio	Benchmark
1 (People) & 2 (Water)	604,03K	744,23K
3 (Health)	1,20M	1,05M
4 (Education)	235,86K	26,14K
6 (Water) & 3 (Health)	1,83M	372,69K

Allocated share of issuer's sales (EUR) that contributes to SDGs

SDG Icon	Portfolio	Benchmark
7 (Energy) & 13 (Climate)	9,94M	1,43M
8 (Economic Growth) & 9 (Industry)	408,73K	64,05K
11 (Sustainable Cities)	476,69K	31,03K
14 (Life Below Water) & 15 (Life on Land)	2,35M	151,35K

Update nieuw pensioenstelsel

Na het sluiten van een principeakkoord over een nieuw pensioenstelsel, is men hard aan het werk om alle vraagstukken te beantwoorden. En er zijn veel vraagstukken; hoe gaan we bijvoorbeeld om met het compenseren van generaties die benadeeld worden? Hoe gaat het nabestaandenpensioen er uit zien? En, hoe kunnen deze veranderingen duidelijk en helder worden uitgelegd?

Veel vragen, waar verschillende werkgroepen aan moeten werken. De structuur is dat er werkgroepen zijn voor onder andere Nieuw Contract, Overstap degressieve opbouw, Compensatie, Fiscaal kader en Informatie, die rapporteren aan de stuurgroep om een besluit te nemen in het bestuurlijk overleg. In het bestuurlijk overleg zitten de minister van SZW en sociale partners.

In december 2019 heeft de minister een brief geschreven dat er voortgang wordt geboekt in alle werkgroepen. Eind 2020 wordt de afronding verwacht van de nadere uitwerking van de nieuwe contractsvormen. In 2021 wordt invulling gegeven aan het wettelijk kader voor deze nieuwe contractsvormen, waardoor in 2022 het wettelijk kader is afgerond en gestart kan worden met overleggen met de sociale partners over de transitie.

In deze fase wordt er dus vooral nagedacht om binnen de kaders van het pensioenakkoord een oplossing te vinden. Omdat het een politiek gevoelig proces is, zullen resultaten niet snel naar buiten worden gebracht. Mochten er resultaten bekend zijn, zullen wij daarover berichten.

Geen directe impact op pensioen in ingediend herstelplan

Als een pensioenfonds op grond van de dekkingsgraad niet langer voldoet aan het vereist eigen vermogen (VEV), dan moet het fonds een herstelplan opstellen. In het herstelplan werkt het pensioenfonds uit hoe het de dekkingsgraad weer boven de VEV-grens krijgt.

Pensioenfonds KAS BANK heeft sinds september 2019 een dekkingsgraad die onder het VEV (114,2%) ligt. Het gevolg hiervan is dat een herstelplan moet worden opgesteld. In dit herstelplan dat opgestuurd moet worden naar de toezichthouder, De Nederlandsche Bank, heeft ons pensioenfonds aangegeven wat wij gaan doen om uit herstel te komen.

Belangrijkste oorzaak van de daling van de dekkingsgraad is de versnelde daling van de rente. De waarde van de pensioenen moet berekend worden met die lage rente. Daardoor worden de verplichtingen heel hoog. Hiertegenover staan weliswaar hoge rendementen op de beleggingen, maar het effect is niet genoeg. In het herstelplan van het pensioenfonds is opgenomen dat binnen de tien jaar de dekkingsgraad weer boven het VEV zal komen. Het herstelplan heeft nu geen directe impact op de pensioenen van (gewezen) deelnemers en gepensioneerden. Als na tien jaar (i.c. in Q3 2029) de dekkingsgraad niet boven het VEV staat, zal het pensioenfonds wel maatregelen moeten nemen die impact hebben op de pensioenen.

Plan uw pensioen!

De ingangsdatum van ons pensioen was vroeger een vast gegeven: 65 jaar. Echter is de gemiddelde levensverwachting in de loop der jaren flink toegenomen en daarom is besloten om de AOW-leeftijd dynamisch te maken en dus mee te laten bewegen met de levensverwachting. Een belangrijk gevolg van dit besluit is dat de AOW- en de pensioenleeftijd inmiddels niet meer gelijk zijn. Hoe komt dit eigenlijk en wat zijn de gevolgen?

AOW-leeftijd

De AOW-leeftijd hangt af van de gemiddelde levensverwachting van de inwoners van Nederland en wordt bepaald door de regering op basis van de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Door vergrijzing, ontgroening en een groeiende gemiddelde levensverwachting staat de betaalbaarheid van onze collectieve voorzieningen, zoals de AOW, al lange tijd onder druk. Daarom is besloten om de AOW-leeftijd in stappen te verhogen van 65 naar 67 jaar. In het recente Pensioenakkoord 2019 is afgesproken dat de AOW-leeftijd vanaf 2020 niet langer één-op-één gelijk loopt aan de levensverwachting en minder snel wordt verhoogd.

Door deze afspraken gaat de AOW-leeftijd volgens de onderstaande stappen omhoog:

- In 2020 en 2021 is de AOW-leeftijd bevroren op 66 jaar en 4 maanden.
- In 2022 66 jaar en 7 maanden.
- In 2023 66 jaar en 10 maanden.
- In 2024 67 jaar.

Als de voorspellingen van de levensverwachting veranderen, zal de AOW-leeftijd sneller of minder snel stijgen. U kunt er dus niet vanuit gaan dat u vanaf uw 67e jaar AOW krijgt! Ook na 2024 zal de AOW-leeftijd waarschijnlijk blijven stijgen.

Persoonlijke AOW-leeftijd

Met de handige tool van Wijzer in geldzaken (www.wijzeringeldzaken.nl/actueel/aow-tool) kunt u uw persoonlijke AOW-leeftijd berekenen op basis van uw geboortedatum.

Pensioenleeftijd

Ook de pensioenleeftijd is de afgelopen jaren verhoogd en bedraagt per 01-01-2018 bij het pensioenfonds van de KAS BANK 68 jaar. Deze leeftijd is indertijd gekozen op basis van de toen geldende levensverwachting en koppeling aan de AOW-leeftijd. Bij de verhoging van de pensioenleeftijd naar 68 jaar, zijn de pensioenaanspraken actuariael verhoogd.

Wat betekent dit voor uw pensioen?

De komende jaren bouwt u pensioen op met verschillende pensioenleeftijden. Eerder met pensioen gaan, bijvoorbeeld op 65, 66 of 67 jaar, blijft mogelijk. Alleen zal uw pensioenuitkering lager zijn dan wanneer u op 68 jaar met pensioen gaat. Als u overweegt eerder met pensioen te gaan, is het verstandig de gevolgen hiervan te bespreken met een pensioenadviseur. Concluderend, het is dus belangrijk om de datum van uw pensionering zo goed mogelijk te plannen! Een pensioenadviseur en/of financiële planner kan u hierbij helpen.

Uw pensioenpotje; Time to Roll the Dice, of de dobbelstenen veilig opbergen?

Iedereen neemt dagelijks bewust en onbewust vele risico's. Zodra u uit bed stapt, heeft u uw eerste risico al genomen. Gelukkig nemen we de meeste risico's onbewust. Als het echter op geld aankomt, dan kan onze houding tegenover risico's ineens heel anders zijn. Uit een vliegtuig springen op honderden meters hoogte kan iemand met veel plezier doen, maar in emerging markets investeren; no way!

Deze risicohouding verschilt uiteraard enorm van mens tot mens. De één wil zekerheid en neemt daarbij voor lief dat zijn of haar verwachte rendement relatief beperkt is, de ander zet vol in op hoge returns en neemt daarbij het risico dat hij mogelijk geld kwijt raakt voor lief.

Elk pensioenfonds heeft deelnemers van beide types en alles daar tussenin. Hoe bepaalt een bestuur dan welke risico's het pensioenfonds kan nemen tegen welke pay-offs? Met behulp van Deelnemersonderzoeken vraagt het pensioenfonds haar deelnemers en pensioengerechtigden ongeveer eens in de vijf jaar deel te nemen aan een risicobereidheidsonderzoek.

In dit risicobereidheidsonderzoek wordt de risicohouding van u als pensioenfondsdeelnemer vastgesteld aan de hand van vragen en stellingen omtrent onder andere de ontwikkeling van het pensioen van de deelnemers ten opzichte van de mate van zekerheid, de kans op een hoger pensioen ten opzichte van de kans op korten. Vervolgens worden de risicohoudingen van de deelnemers vertaald naar principes; dit is de risicobereidheid, wat op haar beurt weer de leidraad vormt voor het vaststellen van het risicobeleid van het pensioenfonds.

In 2020 zijn wij begonnen met een nieuwe Asset Liability Management (ALM)-studie, om zo het strategisch beleggingsbeleid tegen het licht te houden. Een onderzoek naar de risicobereidheid van haar deelnemers is hierin een belangrijke pijler, en we hebben hierbij úw hulp nodig.

Binnenkort ontvangt u daarom een uitnodiging om deel te nemen aan dit risicobereidheidsonderzoek. De informatie die u en uw (oud-)collega's ons geven stelt het bestuur in staat om het huidige risicobeleid van het pensioenfonds te toetsen en, indien nodig, aan te passen.

Het is dus mede aan u. Veel risico en mogelijk een hoog rendement, of spelen op safe, en zekerheid hebben dat er wat binnenkomt? Roll the dice, of tijd om de dobbelstenen op te bergen?

We horen het graag van u, laat daarom uw stem horen!

Vertrek Monique Jager uit het bestuur

Beste deelnemers,

Per 1 maart heb ik een nieuwe functie aanvaard buiten de bank. Daarmee komt per eind februari ook een einde aan mijn rol als bestuurder en voorzitter beleggingscommissie van het pensioenfonds. Ik kijk terug op 4 mooie jaren, waarin we als bestuur belangrijke stappen hebben gezet naar een toekomstbestendig pensioen door verdere professionalisering van de aansturing en de inrichting van een meer

duurzame en beter gediversifieerde beleggingsportefeuille.

Ik laat het pensioenfonds dan ook met een gerust hart achter bij mijn medebestuurders, en wens alle deelnemers en gepensioneerden vooral een goed pensioen toe!

Hartelijke groet,

Monique Jager-Smeets

Voorstelrondje

Arjan Tol, lid van het Verantwoordingsorgaan

Via deze weg wil ik me graag voorstellen als nieuw lid van het Verantwoordingsorgaan van Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK. Mijn naam is Arjan Tol en ik werk sinds 2001 voor KAS BANK. In deze periode ben ik als manager en specialist in diverse functies binnen de afdeling Investment Management Services werkzaam geweest.

Ik woon al mijn hele leven in het pittoreske Volendam en ben in mijn vrije tijd een groot voetballiefhebber. Sinds een aantal jaren ben ik ook fanatiek aan het wielrennen en in de wintermaanden vaak in de plaatselijke sportschool te vinden om daar deel te nemen aan de spinninglessen. In het zomerseizoen gaan we met onze racefietsgroep regelmatig naar een van de zonnige Spaanse eilanden om daar wat kilometers te fietsen en te genieten van een hapje en een drankje.

Omdat de belangrijkste klantengroep van onze afdeling bestaat uit Pensioenfondsen ben ik in mijn werk vrijwel dagelijks bezig met de diverse financiële rapportages voor deze klantgroep. Met mijn kennis van deze financiële rapportages en de wet- en regelgeving voor Pensioenfondsen wil ik het Verantwoordingsorgaan de komende periode graag gaan ondersteunen.

Soroosh Nassiri Nezhad, lid van het Verantwoordingsorgaan

Mijn naam is Soroosh Nassiri Nezhad en ik ben als jurist werkzaam bij Global Fund Services (GFS). Sinds september 2019 maak ik deel uit van het Verantwoordingsorgaan van Pensioenfondsen van de KAS BANK.

Voor de afwisseling van mijn dagelijkse werkzaamheden, zocht ik naar een nieuwe uitdaging waarin ik zowel mijn juridische achtergrond als mijn ervaring als adviseur, toezichthouder en belangenbehartiger kon gebruiken. Deze uitdaging heb ik kunnen vinden in het Verantwoordingsorgaan van Pensioenfondsen van de KAS BANK.

Ik verwacht met mijn achtergrond en ervaring een solide bijdrage te kunnen leveren en de organisatie vooruit te kunnen helpen in de tijden van (complexe) wet- en regelgeving en strenger toezicht.

Lisa Wijnalda, lid van de Communicatiecommissie

Hallo! Mijn naam is Lisa Wijnalda en ik ben het nieuwste lid van de Communicatiecommissie. Ik ben 26 jaar en kom uit Haarlem. Sinds kort woon ik in Nobelhorst; dit is een nieuw dorp bij Almere, waar ik samen met mijn vriend Alexander een huis heb gekocht.

Na het afronden van mijn master Finance ben ik bij KAS BANK komen werken. Inmiddels zijn we onderdeel geworden van CACEIS en werk ik bijna twee jaar bij Accounting & Reconciliation, binnen de afdeling Investment Management Services. Hier verzorg ik samen met mijn team onder andere de beleggingsadministratie van pensioenfondsen – ook die van ons eigen pensioenfondsen! We maken hiermee de beleggingen inzichtelijk en daarnaast vormt onze accurate administratie de basis voor nadere rapportages voor klanten en toezichthouders.

Ik werk graag met cijfers, maar vind heldere communicatie net zo belangrijk. Hoewel het pensioenstelsel in Nederland het beste ter wereld is, blijft het van belang om op de hoogte te zijn van je persoonlijke pensioensituatie. Met mijn lidmaatschap van de Communicatiecommissie wil ik bijdragen aan gedegen informatievoorziening vanuit ons eigen pensioenfondsen. Hiermee zorgen we voor een groter pensioenbewustzijn en een goed inzicht in de pensioensituatie voor alle deelnemers.

Save the date! Uitnodiging Jaarvergadering 2020

Save the date! De Jaarvergadering van de deelnemers wordt dit jaar gehouden op donderdag 3 september 2020 van 12:00 tot 14:00 uur bij CACEIS/KAS BANK N.V. in Amsterdam Zuidoost. Tijdens deze jaarvergadering zal een broodjeslunch voor de aanwezigen gereed staan.

Onze gastspreker is Corné van Zeijl van ACTIAM.

Corné van Zeijl is analist en strateeg bij ACTIAM. Daarnaast is hij een graag geziene beurscommentator bij onder meer RTL Z en BNR en schrijft hij columns voor onder andere het FD.

U bent van harte welkom op deze jaarvergadering!

Mijn Pensioencijfers nu ook op smartphone

Bijna één op de vier mensen gebruikt zijn mobiele telefoon om op internet te surfen. Even snel het banksaldo checken, de weg zoeken, vrienden appen, noem maar op. Ook het pensioen checken kan nu via de smartphone snel en eenvoudig in Mijn Pensioencijfers, het deelnemersportaal van AZL.

Mijn Pensioencijfers

In de beveiligde omgeving Mijn Pensioencijfers loggen deelnemers in met hun DigiD. Daar zijn de actuele persoonlijke pensioencijfers en persoonlijke documenten te bekijken, zoals het Uniform Pensioenoverzicht. Sinds januari is Mijn Pensioencijfers geoptimaliseerd voor gebruik op elke smartphone.

2385 (2014,1)

www.pensioenfondskasbank.nl
Mailen kan naar pf-kasbank@azl.eu

Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK